

MEMO: Nadere toelichting jaarstukken 2019 VRZL.

Naar aanleiding van vragen in het Dagelijks Bestuur is een aanvullende toelichting gemaakt bij de jaarstukken 2019 VRZL. Hierbij is met name gevraagd naar de relatie tussen diverse (financiële) stukken van de afgelopen periode. De specifieke cijfermatige toelichting zoals opgenomen in deze memo is in briefvorm ook aan de leden van het Algemeen Bestuur verzonden.

Om antwoord te kunnen geven op de relatie tussen de (financiële) stukken (te weten notie "een solide basis voor de toekomst", begroting 2019, halfjaarrapportage 2019 jaarrekening 2019) is het van belang om eerst te duiden wat de achtergrond c.q. de strekking van deze documenten is geweest. Daarbij is het ook belangrijk om te beseffen dat 2019 een overgangsjaar is waarin een aantal zaken opnieuw zijn bekeken en ingericht.

Notitie "een solide basis voor de toekomst"

Deze notitie geeft op een viertal majeure thema's aan waar de knelpunten vandaan komen. Aan deze thema's (inkomsten, huisvesting, vakbekwaamheid /informatiemanagement en diverse (door) ontwikkelingen) zijn vervolgens (financiële) consequenties gekoppeld. De verwerking van deze notitie heeft plaatsgevonden in de begroting 2020 en heeft daarmee geen relatie met de begroting 2019. Daarnaast zijn dit financiële vertalingen op thema niveau en niet op kostensoorten niveau. Zo bestaat bijvoorbeeld het thema informatiemanagement o.a. uit de kostensoorten personeel, inhuur derden, automatiseringskosten etc.

Begroting 2019

De begroting 2019 is nagenoeg twee jaar voor aanvang van het boekjaar opgesteld en vastgesteld. De ontwikkelingen die in 2018 en 2019 hebben plaatsgevonden waren toen nog niet bekend en zijn hierin ook niet verwerkt. Daarnaast heeft er over 2019 geen begrotingswijziging plaatsgevonden waardoor de oorspronkelijke begroting 2019 nog steeds van toepassing is. Daarbij komt dat de begroting op hoofdniveau (lasten en baten) en niet op kostensoort niveau is vastgesteld. In de begroting 2019 is sprake van een programma ondersteuning waarin o.a. het merendeel van de opbrengsten is verwerkt. Vanaf de begroting 2021 zijn, in samenwerking met een ambtelijke werkgroep, een aantal logische vervolgstappen stappen gezet naar een transparantere begroting.

Halfjaarrapportage 2019

In de halfjaarrapportage is getracht bestuurlijk meer transparantie te bieden door de duiding van het prognosticeerde resultaat te koppelen aan de thema's zoals deze in de notitie "een solide basis voor de toekomst" zijn opgenomen.

Jaarrekening 2019

De jaarrekening 2019 geeft de daadwerkelijke realisatie over 2019 weer. In de jaarrekening wordt vervolgens een vergelijking gemaakt met de begroting 2019. Het betreft een vergelijking met de oorspronkelijke begroting omdat er over 2019 geen begrotingswijzigingen zijn geweest.

Specifieke cijfermatige toelichting.

In de halfjaarrapportage is aangegeven dat het geprognosticeerde negatieve resultaat van ca. € 500.000 wordt veroorzaakt door de volgende factoren:

- Op het gebied van realistisch oefenen zijn onvermijdelijke uitgaven gedaan om de personele kwaliteit op peil te houden (ca. € 200.000 structureel); bepaalde scenario's op basis van het risicoprofiel kunnen niet op de eigen oefenlocatie worden getraind. Het gaat hierbij om scenario's in het kader van natuurbranden, vliegtuigrampen en tunnelbranden.
- Rondom informatiemanagement moest actie worden ondernomen op onder meer informatiebeveiliging en navigatie (totaal ca. € 100.000 structureel);
- Een aantal urgente personele kwetsbaarheden moest worden opgelost (ca. € 200.000 structureel). Dit betrof het aantrekken van één officier, van medewerkers in het kader van functioneel beheer en van een coördinator meldkamer.

Van zowel het programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding als het programma Ondersteuning ligt het geprognosticeerde resultaat binnen de begroting.

Bovenstaande lijkt af te wijken van hetgeen in de toelichting van het resultaat van de jaarrekening is opgenomen. Hierin staat namelijk een groter tekort bij het programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding dan binnen het programma Brandweezorg. Daarnaast geeft de toelichting bij het specifieke programma Brandweezorg ogenschijnlijk andere componenten aan die leiden tot het negatieve resultaat dan hetgeen in de halfjaarrapportage is opgenomen. Onderstaand volgt een verklaring:

Algemeen:

Naar aanleiding van de halfjaarrapportage is gekeken of op onderdelen nog gefaseerd kon worden. Dit heeft ertoe geleid dat het resultaat op organisatie niveau minder negatief is dan geprognosticeerd.

Programma Brandweezorg en programma Ondersteuning

- a. In de jaarrekening is het resultaat van het programma Brandweezorg en het programma Ondersteuning met elkaar verrekend. Dit geeft een scheef beeld. Immers in de halfjaarrapportage en in de begroting is geen sprake van onderlinge verrekening van resultaten.
- b. De dotatie aan de voorziening groot onderhoud is een onderwerp dat al meerdere jaren door de accountant is aangedragen. Dit was als zodanig niet in de oorspronkelijke begroting opgenomen maar hoort wel thuis bij goed huisvestingsbeleid (zoals ook mede is opgenomen in de onderbouwing huisvesting uitbreiding €3 mln.). Hier staat tegenover dat een deel van deze kosten gedekt worden uit de reguliere begroting door de post onderhoudskosten te verlagen. Immers hiervoor is nu een grotere voorziening gevormd.
- c. De kosten voor informatiemanagement zoals vermeld in de halfjaarrapportage, zijn deels opgenomen onder automatiseringskosten en deels over meerdere posten verdeeld.
- d. De lagere ontvangsten van derden in de jaarrekening waren bij het opstellen van de halfjaarrapportage al bekend, maar bij het opstellen van de oorspronkelijke begroting 2019 nog niet. Daarnaast betreft de stijging opbrengsten index t.o.v. de oorspronkelijke begroting de bijstelling van de index 2018 (na-ijl effect) en de bijstelling index 2019. Hier staat tegenover dat de daarbij behorende kosten natuurlijk ook hoger zijn.
- e. De uitbreiding van de personele bezetting is deels gefaseerd c.q. deels t.l.v. de reguliere begroting gebracht doordat (andere) functies/vacatures (tijdelijk) niet zijn ingevuld mede in afwachting van de vaststelling van de nieuwe fijnstructuur en door slimme samenwerking met andere partners zoals o.a. de GGD en de partners in de meldkamer waardoor kosten gedeeld konden worden.

Programman Crisisbeheersing en Rampenbestrijding

- f. Het resultaat bij het programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding is mede ontstaan door langdurig ziekteverzuim (€65.000). Deze kosten waren bij het opstellen van de halfjaarrapportage nog niet in deze omvang duidelijk. Uiteindelijk bleek het noodzakelijk om medewerkers gedurende de ziekteperiode te vervangen.
- g. De overschrijding van de opleidingskosten heeft ermee te maken dat dit een inhaalslag is geweest, mede omdat het programma in 2019 voor het eerst op volledige sterkte was. Deze opleidingskosten dienen te worden gezien als een inhaalslag voor de gehele organisatie, en dus ook voor medewerkers van brandweezorg, op het gebied van multidisciplinair oefenen en trainen. En zijn dit dus ook verhoogde opleidingskosten (vakbekwaamheid) die inhoudelijk leiden tot (kwaliteits-) verbetering in het programma Brandweezorg.
- h. Zoals reeds aangegeven is in de jaarrekening 2019 gerelateerd aan de begroting 2019. Gezien de in de begroting gehanteerde systematiek is de Rijksbijdrage (BDUR) opgenomen bij het programma ondersteuning. De positieve afwijking van de rijksbijdrage t.o.v. de begroting is dan ook volledig meegenomen in de verrekening van de resultaten van de programma's Brandweezorg en Ondersteuning. Het gaat hier om de rijksbijdrage in het kader van de Rampenbestrijding (BDUR = brede doeluitkering rampenbestrijding). Feitelijk gezien hoort deze opbrengst bij het programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding. Indien we de positieve afwijking relateren aan dit programma (inclusief GHOR) ontstaat er slechts gering negatief resultaat. Zoals reeds aangegeven is de wijze van toerekening van de opbrengsten bij de begroting 2021 aangepast.

Samenvattend

De genoemde documenten hebben elk hun eigen informatiedoel en kennen hierdoor een andere opzet. Het lijkt hierdoor dat stukken niet in lijn met elkaar zijn. Bovenstaande verklaring geeft aan dat de stukken wel degelijk in lijn met elkaar zijn. Specifiek voor de jaarrekening 2019 geldt dat, indien we de daadwerkelijke toerekening van opbrengsten etc. doorvoeren en de vergelijking met de begroting 2019 los laten het resultaat van het programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding nagenoeg nul is en het resultaat van het programma Brandweezorg ongeveer € 360.000 bedraagt. Dit is als gevolg van nog de genomen maatregelen iets lager dan in de halfjaarrapportage is geprognosticeerd.